

OBSAH

Předmluva	11
Úvod	13
1. Obtíže s definováním náboženství	17
1.1 Teologie proti religionistice	17
1.2 „Kdo zná jedno náboženství, nezná žádné“ (F. Max Müller)	20
1.3 „Kdo zná jedno náboženství, zná všechna“ (Adolf von Harnack)	20
1.4 Kdo zná jedno náboženství, zná snad jen jedno?	21
1.5 Posvátno jako kritérium rozlišení	22
1.6 Metoda hermeneutického kruhu	24
2. Náboženství v přístupu filologickolingvistickém	25
2.1 Max Müllerův objev	25
2.2 Božské nebe anebo nebeský Bůh?	26
2.3 Odpovědi lingvistů	28
3. Náboženství v přístupu etnologickém	31
3.1 Vývojová teorie animismu (E. B. Tylor)	31
3.2 Spor o prvotní formu náboženství	34
3.3 Teorie prvobytného monoteismu (A. Lang)	35
3.4 Teorie kulturních okruhů či cyklů (W. Schmidt)	37
3.5 Objev Velkých bohů primitivní kultury (W. Schmidt)	47
3.6 Otázka monoteismu a Nebeské bytosti primitivů (R. Pettazzoni)	51
3.7 Vševědoucnost boží a existenciální úzkost (R. Pettazzoni)	55
4. Náboženství v přístupu hlubinné psychologie	58
4.1 Freudův Totem a tabu a Oidipův komplex	58

4.2 Náboženství jako výplod touhy po zaštitěnosti	66
4.3 Muž Mojžíš a monoteistické náboženství	67
4.4 Analytická psychologie C. G. Junga	73
4.5 Individuace, sebejá (Selbst) a archetypy	75
4.6 Symboly a funkce náboženského symbolismu	78
4.7 Idea boha v myšlení C. G. Junga	80
4.8 Kritika Jungovy analytické psychologie (E. Fromm, V. Frankl)	82
5. Náboženství v přístupu sociologickém	87
5.1 Společnost vytváří jedince (É. Durkheim)	87
5.2 Jedinec utváří společnost (M. Weber)	91
5.3 Dialektika jedince a společnosti (P. L. Berger)	93
5.4 Náboženství ve společnosti	98
5.5 Náboženství plodí odcizení	103
5.6 Náboženství ruší odcizení	105
5.7 „Nesmírné projekce lidských významů“	107
6. Náboženství v přístupu fenomenologickém	110
6.1 Vysvětlit či/a pochopit?	110
6.2 Objevení posvátna (Rudolf Otto)	113
6.3 Rodí se fenomenologie náboženství (G. van der Leeuw)	116
6.4 Teprve měřítko tvoří jev (Mircea Eliade)	117
6.5 Od boha nebeského k bohu zahálajícímu	119
6.6 Archaická náboženskost mýtů	121
6.7 Hebrejský objev dějinné hierofanie	123
6.8 Bůh, jediná záštita proti „hrůze dějin“	125
7. Struktura náboženské skutečnosti	128
8. Náboženská potřeba a její složky	131
9. Požadavek smyslu a potřeba Boha	136
9.1 Existenciální úzkost a požadavek smyslu	136
9.2 Personifikace a předreflexní intuice osoby	138
9.3 Porovnání dvou myšlenkových horizontů	139
9.4 Bůh jako zosobnění záruky smyslu	140

Závěr	144
Doslov	158
Jmenný rejstřík	161